

Selectiecriteria gastouder

Om gastouder te kunnen zijn moet zij in ieder geval instemmen met het beleid en de regels van Gastouderbureau Camminghaburen.

Bij de kennismaking en intake proberen we een goed beeld te krijgen van de persoonlijkheid, opvattingen over pedagogiek, ervaring met kinderen, en de situatie in en rond het huis. Op grond daarvan bepalen we in hoeverre de gastouder geschikt is en of eventueel een beperking in het aantal kinderen moet worden toegepast. Voor zover nodig maken we afspraken over zaken die in huis verbeterd moeten worden.

De gastouder dient minimaal aan de volgende criteria te voldoen:

Algemeen

- in bezit van AVP (voorheen WA) verzekering/inzittenden verzekering bij autogebruik.
- heeft een telefoonaansluiting in de woning (of in het bezit van een mobiele telefoon) en is goed bereikbaar;
- heeft goedgekeurde bedjes en boxen in huis (wanneer nodig);
- Is in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (*Gastouder dient hiervan een kopie te verstrekken aan het bureau*);
- Alle volwassen huisgenoten zijn in het bezit van een verklaring Omtrent Gedrag: onder volwassen huisgenoten worden ook aanwezige volwassen kinderen, vrijwilligers, stagiaires of personen die zeer regelmatig bij de gastouder aanwezig zijn verstaan (*Gastouder dient hiervan een kopie te verstrekken aan het bureau*);
- Is bereid tot samenwerking met het gastouderbureau en tot het volgen van aanvullende cursussen/trainingen/bijeenkomsten die gerelateerd zijn aan de opvangtaak
- Is in het bezit van een diploma mbo-2 Helpende (Zorg en) Welzijn, of een daaraan gelijkgesteld diploma (*Gastouder dient hiervan een kopie te verstrekken aan het bureau*);
- mag geen fysiek of verbaal geweld gebruiken;
- Is regelmatig en gedurende minimaal een half jaar beschikbaar voor opvang;
- Laat kinderen niet alleen of laat het toezicht niet aan anderen over;
- Heeft kennis over de ontwikkeling van kinderen van 0-12 jaar, en staat positief ten opzichte van de vier pedagogische doelstellingen zoals uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan, en kan deze in praktijk brengen;
- Heeft een EHBO voor kinderen diploma of certificaat volgens eindtermen van het Oranje Kruis (*Gastouder dient hiervan een kopie te verstrekken aan het bureau*);
- respecteert privacygevoelige gegevens en speelt geen informatie door aan derden;
- Staat open en respecteert andere gewoontes, culturen, levenswijzen en opvoedingsideeën;
- Beschikt over goede communicatieve vaardigheden en is in staat om op een professionele manier contact met de vraagouders te onderhouden en afspraken te maken;
- is lichamelijk en geestelijk gezond;
- Is in staat tot reflecteren van het eigen handelen;
- heeft verantwoordelijkheidsgevoel;
- Woont in een eengezinswoning met voldoende buitenruimte (*deze eis is niet van toepassing bij opvang in de woning van de vraagouder*).

Persoonlijk

De gastouder:

- is lichamelijk en geestelijk gezond;
- heeft verantwoordelijkheidsgevoel;
- heeft een open en flexibele instelling ten aanzien van de vraagouders en het gastouderbureau;
- kan continuïteit en stabiliteit in de opvang bieden;
- Kan goed Nederlands spreken / lezen / schrijven en hanteert dit ook tijdens de opvang als voertaal;

Risicobeheersing

Van elk opvangadres wordt minstens één keer per jaar een risico-inventarisatie opgesteld. Die betreft zowel veiligheidsaspecten als gezondheid en hygiëne. De volledige methodieken veiligheid en gezondheid voor gastouderbureaus liggen ter inzage op het gastouderbureau of kunnen, op verzoek, digitaal aangeleverd of per post verstuurd worden. De jaarlijkse risico-inventarisatie is wettelijk verplicht. Met een checklist worden mogelijke problemen in kaart gebracht.

De inventarisatie van risico's wordt schriftelijk vastgelegd. Naar aanleiding van de bevindingen worden, voor zover nodig, afspraken gemaakt over te verbeteren punten. Met betrekking tot eventueel nog overgebleven aandachtspunten wordt besproken wat er moet gebeuren als zich iets zou voordoen in relatie tot het betreffende risico.

Eén van de voorwaarden voor gastouderschap is dus dat de gastouder meewerkt aan risico-inventarisaties en aan het oplossen van geconstateerde knelpunten.

Toetsingspunten:

- Meewerken aan periodieke controles;
- Meewerken aan opstellen en uitvoeren plan van aanpak;
- Eigen initiatieven tot verbetering van de veiligheid en de gezondheid;

Pedagogische kwaliteiten

Het uitgangspunt is: hoe gaat een ouder met haar eigen kinderen om?

Zoals de ene moeder vanuit haar persoonlijke voorkeuren en vaardigheden anders met haar kinderen om gaat dan de andere, geldt natuurlijk ook voor een gastouder. Vaste regels over hoe vaak er getekend of voorgelezen wordt zijn niet aan de orde. Gastouderopvang is geen schoolprogramma met een lesprogramma.

Hetzelfde geldt voor emotionele situaties. De ene volwassene zal sneller ingrijpen bij een ruzie tussen kinderen dan de andere. Het is belangrijk dat vraagouders en gastouders van elkaar weten waar ze aan toe zijn en daar een weg in vinden die voor beide partijen naar tevredenheid is.

Bij het intakegesprek en bij het contact met vraagouders en gastouder worden de pedagogische kwaliteiten van de gastouder getest. Hierbij worden de visie van de vraagouders en gastouder naar voren gehaald en bespreekbaar gemaakt. Er worden daarbij praktische ervaringen naar voren gehaald (eigen kinderen, werkervaring) er wordt gekeken naar de affiniteit met kinderen (enthousiasme, manier van praten over kinderen) en de algemene indruk van de persoonlijkheid.

Tijdens de opvang wordt bij controlebezoeken aan de hand van de toetsingspunten de praktijk in kaart gebracht. Eén en ander komt bij de algemene evaluatiegesprekken met de ouders en de jaarlijkse voortgangsgesprekken nog eens extra aan bod.

Toetsingspunten:

- Ervaring door eigen kinderen;
- Werkervaring met kinderen, professioneel, vrijwilligerswerk, informeel;
- Affiniteit met kinderen;
- Algemene persoonlijkheid: serieus, netjes, goed verzorgde indruk, evenwichtig;
- Opleiding;

Speel- en slaapruijnte

De kinderen moeten veilig, schoon, en in rust kunnen slapen. Dat stelt eisen aan de beschikbare slaapruijnte en omgevingsinvloeden (herrie).

Toetsingspunten:***Slaapruijnte***

- Er is een afzonderlijke slaapruijnte voor in ieder geval kinderen tot anderhalf jaar. Deze slaapruijnte is afgestemd op het aantal op te vangen kinderen en kan voldoende geventileerd worden
- In heb bedje zit een stevig en goed passend matras, bij het gebruik van een campingbedje is het niet toegestaan een extra matras te gebruiken.
- Het gebruik van een dekbedje voor kinderen onder de 2 jaar is niet toegestaan, de gastouder dient gebruik te maken van een lakentje met dekentje. Indien de vraagouder toch wil dat er een dekbedje wordt gebruikt dan dient de vraagouder hier een speciaal formulier voor te ondertekenen. Gastouderbureau geeft hierbij aan dat dit niet door hen geadviseerd wordt;
- Geen hoofdbeschermer of kussen in de wieg of het ledikant:
  - Spijlafstand wieg of ledikant minimaal 4,5 cm en maximaal 6,5 cm, geen hoofdbeschermers of kussens in wieg of ledikant);
  - Geen verwarming direct naast de wieg of het ledikant zodat het kind zich er aan kan Verbranden;
  - Voldoende afstand tussen wieg of ledikant en (gordijn)koorden en snoeren;

Speelruimte

- er moet voor ieder kind, binnen en buiten, voldoende speelruimte zijn voor verschillende vormen van spel en deze ruimte moet bovendien voldoende geventileerd of verwarmd kunnen worden en schoon en netjes zijn. De eisen zijn onderverdeeld in drie leeftijdsgroepen, omdat per groep verschillende dingen noodzakelijk zijn. Het gaat om:
  1. Ruimte voor baby's: Een box, ruimte om op de grond te liggen spelen.
  2. Ruimte voor peuters: Kruipen, lopen, rijdend materiaal, ruimte voor creatieve uitingen en constructief spel, hoekje om zich terug te trekken
  3. Ruimte voor 4-13 jaar: Mogelijkheid om met vriendjes te spelen. Speelruimte voor constructiemateriaal en voor creativiteit, ruimte om zich terug te trekken (rustig zitten/lezen/huiswerk maken)

Buitenspeelruimte

Elk kind moet de gelegenheid hebben buiten te spelen. Het is gezond en stimulerend en er zijn andere mogelijkheden dan binnen. Of buiten spelen ook echt gebeurt, komt o.a. aan de orde bij de gesprekken met de ouders, die immers elke dag de verhalen van hun kinderen horen.

Bij de inschatting van de mogelijkheden vooraf kijken we ook naar de praktische haalbaarheid. Een gastouder op een flat met vier opvangkinderen waaronder twee baby's zal misschien niet zo vaak naar het park gaan. Een tuin moet kindvriendelijk zijn om als speelruimte te kunnen dienen en bijvoorbeeld geen onafgeschermd vijver Bevatten.

De aanwezigheid en bereikbaarheid van buitenspeelmogelijkheden bepaalt mede de maximale grootte en de leeftijdsopbouw van de groep. Alle kinderen moeten naar buiten kunnen.

Toetsingspunten:

- Eigen tuin, algemene veiligheidsnormen (vijver afgeschermd, afscherming van openbare weg, giftige planten);
- Geen eigen tuin: park/speelterrein dichtbij, makkelijk en veilig bereikbaar;
- Gaan de kinderen daadwerkelijk regelmatig naar buiten?;
- Bij een eventueel balkon: een balustrade van minimaal 85 cm hoog, en geen klimmogelijkheid. De spijlen zijn maximaal 10 cm van elkaar verwijderd;
- Een eventuele schommel staat op zand of gras;
- Een eventuele vijver wordt afgeschermd op het moment dat er gastkinderen zijn;

Woning algemeen:

Omdat de kinderen zich het meeste binnen zullen bevinden, vooral in de winterperiode, is het van zeer groot belang dat binnenshuis alles zo veilig mogelijk is gemaakt.

Natuurlijk geldt ook hier weer dat we kijken naar de praktische haalbaarheid bij de inschatting van de mogelijkheden vooraf. Een gastouder die woont in een flat heeft geen traphekjes nodig.

Toetsingspunten:

- De woning dient schoon en netjes te zijn;
- De woning waar gastouderopvang plaats vindt is te allen tijde rookvrij.
- Er zijn goed functionerende rookmelders op elke verdieping aanwezig, er zijn extra rookmelders geplaatst op de risicovolle plaatsen en wanneer er grote afstanden zitten tussen bijvoorbeeld de voor- en achterkant van het huis. Kijk voor meer informatie bij onze richtlijnen en protocollen in de gastoudermap en in de eigen online portaal;
- Evt. huisdieren dienen goed verzorgd te worden;
- Het sanitair dient schoon, netjes en fris te zijn;
- Speelgoed dient regelmatig gereinigd te worden en bij zichtbare vervuiling;
- Afvalcontainers dienen regelmatig geleegd te worden en zijn afsluitbaar;
- Afval moet voor jonge kinderen onbereikbaar zijn;
- Alle ruimten dienen goed geventileerd te worden;
- Trappen
  - De trap kan boven en beneden worden afgesloten (bv. met een traphekje). De treden moeten voldoende stroef zijn. Geen open trap met treden zo ver uit elkaar, dat een kind ertussendoor kan vallen, bij een open trap dient een traphekje geplaatst te worden, ook bij een open trap naar zolder ook al gaan de kinderen nooit naar zolder;
  - De traploper moet goed vast liggen.
  - Géén voorwerpen op de trap.
  - Goede leuning, liefst ook één op kinderhoogte.
- Deuren/ramen
  - Buitendeuren dienen beveiligd te zijn zodat ze door jonge kinderen niet kunnen worden opengemaakt.
  - Ramen dienen beveiligd te zijn zodat ze door jonge kinderen niet kunnen worden opengemaakt.
  - Van ramen/deuren/wanden geheel of gedeeltelijk van glas is het glas zodanig beveiligd dat het zo weinig mogelijk gevaar oplevert voor kinderen (hoe lager het glas is geplaatst, des te hoger de beveiligingseisen).
  - Open ramen mogen geen gevaar voor kinderen opleveren.
  - De toilet- en badkamerdeur kunnen ook van buitenaf geopend worden.
  - De kelderdeur kan afgesloten worden.
  - Geen bedje of ander meubilair onder de vensterbank, waardoor het kind in de vensterbank kan klimmen.
- Vloeren
  - Vlak, niet te glad.
  - Losliggende matten of kleden hebben een antisliplaag. - Geen spullen laten slingeren op plaatsen waar veel gelopen wordt.

- Meubilair
  - Geen tafelkleden i.v.m. verbrandingsgevaar (hete thee etc.)
  - Het wipstoeltje nooit op de tafel/aanrecht zetten, maar altijd op de grond.
  - Scherpe hoeken aan meubilair dient afgeschermd te worden.
- Speelgoed
  - Speelgoed moet zodanig zijn vervaardigd dat het geen gevaar voor de kinderen oplevert (kinderveilige verf, voor kleine kinderen geen losse onderdelen). Speelgoed voor oudere kinderen is niet bereikbaar voor kleine kinderen.
- Elektriciteit
  - Alle elektrische apparatuur moet veilig opgesteld zijn.
  - Wandcontactdozen buiten bereik van kinderen of beveiligd met speciaal daarvoor verkrijgbare afdekdopjes.
  - Geen losse elektriciteitsdraden.
  - Er worden geen elektrische apparaten in de badkamer gebruikt.
- Verwarming/temperatuur
  - Er is voorkeur voor centrale verwarming.
  - Geiser en eventuele kachels zijn beveiligd tegen het afgeven van onverbrandbare gassen. De ruimten waar de geisers bevinden, dienen voldoende geventileerd te worden.
  - Geiser, centrale verwarming, kachels en schoorstenen dienen ten minste eenmaal per jaar schoongemaakt te worden.
  - Kinderen kunnen niet in aanraking komen met brandende openhaard of kachel.
  - Er staan geen brandbare stoffen vlak bij de kachel of haard (gordijnen, kranten, prullenbak).
  - Gasfornuis, kookplaat, oven en hete kraan moeten onbereikbaar zijn voor kinderen.
- Planten

Planten in en om de woning mogen niet van een giftig soort zijn, of niet bereikbaar voor jonge kinderen. Het Gastouderbureau beschikt over een lijst van de Stichting Consument en Veiligheid met meer of minder geschikte planten.
- Dieren

Eventueel aanwezige dieren mogen voor de kinderen absoluut geen gevaar opleveren.
- Gevaarlijke stoffen, schoonmaakmiddelen en gevaarlijke voorwerpen
  - Gevaarlijke stoffen (chloor, lampolie, babyolie, cosmetica, wasmiddelen, sigaretten, overige schoonmaakmiddelen etc. etc.) worden altijd achter slot en grendel bewaard, buiten het bereik van kinderen, in de oorspronkelijke verpakking.
  - Gevaarlijke voorwerpen (messen, naaigerei, scheermes, gereedschappen, lucifers) worden buiten bereik van kinderen bewaard.

Controle en begeleiding

Alle aspecten van kwaliteit (veiligheid, gezondheid en hygiëne, pedagogiek, omvang en leeftijdsopbouw van de groep kinderen, voorzieningen, etc.) controleren we door gerichte vragen aan de gastouder en de ouder of verzorger, door te letten op het gedrag van de kinderen tijdens onze bezoeken, door lijsten te hanteren en terug te grijpen op rapportages en evaluatierapporten van eerdere bezoeken en gesprekken.

Als zich problemen voordoen, bijvoorbeeld doordat een gastouder bepaald gedrag van een kind moeilijk te hanteren vindt, bieden we hulp door voorlichting, gesprekken, coaching, of andere deskundigheidsbevordering. Indien nodig worden afspraken gemaakt over te verbeteren punten en een plan van aanpak. We bespreken dat ook met de betrokken ouders.

Ten aanzien van de risico's voor veiligheid, gezondheid en hygiëne die uit de periodieke risico-inventarisaties blijken, geldt:

- Afhankelijk van de aard en ernst van de risico's wordt de opvang opgeschort totdat de problemen verholpen zijn.

Gastouderbureau Camminghaburen heeft een calamiteitenplan opgesteld: richtlijnen voor als er zich iets voordoet in verband met de aanwezige risico's, deze zijn terug te vinden in ons informatieboekje, in de online portaal en onder "downloads" op de website.

Zo ben je altijd voorbereid op de (onaangekondigde) GGD bezoeken/huisbezoeken van het GOB en bezoeken van de vraagouder:

- Zorg te allen tijde voor een schone en nette woning. Niet alleen de woonkamer, maar ook de andere ruimtes waar opvang plaats vindt (denk aan: sanitair, slaapruijnte, buitenruimte en keuken)
- Zorg te allen tijde voor beveiliging van de stopcontacten
- Zorg te allen tijde voor goed functionerende en goed vastzittende/gemonteerde traphekjes
- Zorg te allen tijde voor goed functionerende rookmelders op elke verdieping en controleer deze ook regelmatig of ze ook echt nog werken. Kijk bovendien ook eens goed naar de locatie van je rookmelders. Hangen deze niet te ver bij een risicovolle plaats vandaan? (denk aan droger, ketel, keuken etc.)
- Loop onze richtlijnen en protocollen nog eens goed na! Deze zijn terug te vinden in de gastoudermap en in de eigen online portaal.

Ter voorbereiding op een GGD bezoek is het belangrijk de volgende zaken regelmatig te controleren en lees deze informatie regelmatig nog even goed na:

- Alle jaarlijkse RI&E's van de opvangwoning moeten aanwezig zijn/aantoonbaar zijn en mogen niet ouder zijn dan 12 maanden
- De ORIGINELE en geldige VOG (verklaring Omtrent het Gedrag) van jezelf en eventuele volwassen huisgenoten dient te allen tijde aanwezig te zijn op de opvanglocatie. Heb je een VOG die dateert van vòòr 1 maart 2013 dan is deze niet meer geldig en zul je zo snel mogelijk een nieuwe aan moeten vragen. Neem hier voor zo snel mogelijk contact met ons op.
- Het ORIGINELE en geldige certificaat EHBO voor kinderen dient aanwezig te zijn. Let op de geldigheidsdatum van je certificaat. Wanneer deze bijna verloopt (korter dan 2 maanden geldig) is het zeer aan te raden om je zo snel mogelijk aan te melden voor een herhalingscursus. Dit kan bijvoorbeeld via: iedereenehbo.nl
- Het ORIGINELE relevante diploma van de gastouder moet aanwezig zijn. Heb je deze niet in je gastoudermap, zorg dan dat deze op een makkelijk te bereiken plaats ligt, zodat je er snel bij kunt.
- Bekendheid met de meldcode Kindermishandeling. Als gastouder moet je stap 1 kunnen uitleggen. De meest recente meldcode inclusief sociale kaart (belangrijke telefoonnummers) staat in je online omgeving alsmede de handleiding met daarin de signalenlijsten. Deze zijn eenvoudig te downloaden. Tevens dien je de meest recente versie van de meldcode in je gastoudermap te hebben (versie van juli 2013)
- Bekendheid met het Pedagogisch beleid van het gastouderbureau.

Na de 1ste (aangekondigde) GGD inspectie volgen onaangekondigde inspecties van de GGD. Deze inspecties gebeuren steekproefsgewijs. Een gastouder dient daarom te allen tijde voorbereid te zijn op een dergelijk bezoek!!